

**Fidesz – Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja**

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/10019

Érkezett: 2009 JÚN 18.

**T/... számú
törvényjavaslat**

**A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény
módosításáról**

**Előterjesztő: Dr. Lázár János
Dr. Répássy Róbert**

Budapest, 2009. június

2009. évi ... törvény
a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról

1. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 36. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1)-(2) bekezdés alkalmazásának nincs helye, ha az elkövető

- a) többszörös, különös vagy erőszakos visszaeső,
- b) a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- c) bűncselekménye halált okozott,
- d) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt vagy a szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélté után, a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt, illetőleg próbára bocsátás vagy vádemelés elhalasztásának tartama alatt követte el.”

2. §

A Btk. 42. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Fegyházban kell végrehajtani a kétévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést, ha az elítélt többszörös vagy erőszakos visszaeső, vagy a bűncselekményt bünszervezetben követte el.”

3. §

A Btk. 47. §-ának (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Három évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén - különös méltánylást érdemlő esetben - a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az elítélt többszörös vagy erőszakos visszaeső.

(4) Nem bocsátható feltételes szabadságra

- a) akit olyan szándékos bűncselekmény miatt ítélték szabadságvesztésre, amelyet korábbi végrehajtandó szabadságvesztésre ítélté után, a végrehajtás befejezése előtt követett el,
- b) aki a szabadságvesztésből legalább két hónapot nem töltött ki,
- c) a többszörös és az erőszakos visszaeső,
- d) aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el,
- e) aki a háromévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt üzletszerűen vagy bünszövetségben követte el.”

4. §

A Btk. 72. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Nem bocsátható próbára a többszörös és az erőszakos visszaeső.”

5. §

A Btk. 83. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„83. § (1) A büntetést - céljának (37. §) szem előtt tartásával - a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességéhez, a bűnösség fokához, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

(2) Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó. A középértéket akként kell megállapítani, hogy a büntetési tétel alsó határához a felső és az alsó határ közötti különbség felét kell hozzáadni.

(3) Ha e törvény a büntetés kiszabása esetén az e törvény Különös Részében meghatározott büntetési tételek emelését írja elő, a (2) bekezdésben meghatározott számítás a felemelt büntetési tételekre tekintettel kell elvégezni.

(4) Ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, a büntetés mértékét a végrehajtás felfüggesztése, illetőleg a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a figyelmen kívül hagyásával állapítja meg.”

6. §

A Btk. 85. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a bűnhalmazatban levő bűncselekmények közül legalább három személy elleni erőszakos bűncselekmény, a (2) bekezdés szerinti büntetési tétel felső határa a kétszeresére emelkedik. Ha a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladja, vagy a törvény szerint bármelyik bűncselekmény életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni.”

7. §

A Btk. 90. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„90. § A büntetés végrehajtása nem függeszthető fel, ha
a) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt vagy felfüggesztésének próbaideje alatt követték el,
b) az elkövető többszörös vagy erőszakos visszaeső,
c) az elkövető a bűncselekményt bünszervezetben követte el,

d) az elkövető a háromévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt üzletszerűen vagy bűnszövetségben követte el,
e) a szabadságvesztést a 87/C. § a) vagy b) pontja alapján szabták ki.”

8. §

A Btk. 94. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„94. § (1) Különböző fokozatban végrehajtandó szabadságvesztések összbüntetésbe foglalása esetén az összbüntetést abban a fokozatban kell végrehajtani, amelyik közülük a legszigorúbb. Ha azonban az összbüntetés mértéke három év vagy azt meghaladó tartamú, illetőleg többszörös vagy erőszakos visszaesőnél két év vagy ezt meghaladó tartamú, az összbüntetés végrehajtási fokozatát ennek figyelembevételével kell meghatározni.”

9. §

(1) A Btk. 97. §-át megelőző cím helyébe a következő cím lép:

„A különös, a többszörös és az erőszakos visszaesőkre vonatkozó rendelkezések”

(2) A Btk. a következő 97/A. §-sal egészül ki:

„97/A. § (1) Az erőszakos visszaesővel szemben - amennyiben a törvény másként nem rendelkezik - az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a kétszeresére emelkedik. Ha a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladja, vagy a törvény szerint a bűncselekmény életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, az elkövetővel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni.

(2) A büntetés a 87. § (2) bekezdése alapján nem enyhíthető.”

10. §

A Btk. 137. §-a a következő új 17. ponttal egészül ki, és az eredeti 17-19. pont számozása 18-20. pontra változik:

[137. § E törvény alkalmazásában]

„17. erőszakos visszaeső az, akit a szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként, mindkét alkalommal szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték,”

11. §

E törvény a kihirdetését követő 60. napon lép hatályba.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

A súlyos, erőszakos bűncselekmények számának drámai emelkedése újabb területen tette világossá, hogy a Kormány kudarcot vallott, és mielőbbi távozása nélkül a közbiztonság nem állítható helyre Magyarországon.

Az emberek biztonságának garantálása érdekében súlyosabb – elrettentésre alkalmas – büntetésekre van szükség. A Javaslát a súlyos és erőszakos bűncselekmények visszaszorítása érdekében egyrészt a 2003. március 1-jét megelőző szigorúbb büntetékiszabási és visszaesőkre vonatkozó szabályokat kívánja visszaállítani, másrészt az erőszakos bűncselekmények elkövetésére fokozott szigorúsággal, illetve a büntetések súlyosításának visszatartó erejével kíván reagálni.

A Javaslát céljának elérése érdekében egy új fogalmat határoz meg a személy elleni erőszakos bűncselekményeket elkövető visszaesőkre nézve. Ezen elkövetők esetében az egyesült államokbeli „Három csapás” törvény szabályozásához hasonlóan a harmadik alkalommal elkövetett szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekményre vonatkozó büntetés kiszabásánál szigorúbb büntetési tételt ír elő és végső soron, életfogytig tartó szabadságvesztést rendel a legsúlyosabb cselekményeket elkövetőkre.

A „Három csapás” törvény bevezetését követő tíz évben Kaliforniában 40%-kal csökkent a bűncselekmények száma, ami egyértelműen mutatja a szabályozás hatékony visszatartó erejét. A Kormány tehetetlensége helyett Magyarországnak is ilyen hatékony, az emberek biztonságának megőrzését szem előtt tartó büntető szabályozásra van szüksége.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A Javaslát az erőszakos visszaeső esetében sem teszi lehetővé a büntethetőség kizárását, illetve a büntetés korlátlan enyhítését még tevékeny megbánás esetén sem.

A 2. §-hoz

Az erőszakos visszaeső szabadságvesztés büntetésének végrehajtására is a fegyház fokozat alkalmazása indokolt.

A 3. §-hoz

A Javaslát a feltételes szabadságra bocsátás szabályait szigorítja, amikor nemcsak az erőszakos visszaesőre, de a 2003. március 1-jét megelőző szabályozáshoz visszatérve,

valamennyi többszörös visszaesőre, illetve az üzletszerűen, vagy bűnszövetségben elkövetett, háromévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetőjére nézve is kizárja a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét.

A 4. §-hoz

Az erőszakos visszaesőre nézve is indokolt a próbára bocsátás lehetőségét kizárni.

Az 5. §-hoz

A Javaslat, szintén a 2003. március 1-jét megelőző szabályozáshoz visszatérve, a büntetések kiszabásánál a büntetési tétel középértékét kívánja irányadóvá tenni. A rendelkezés másfelől a büntetés kiszabás elveinek olyan kiegészítését tartalmazza, amely a bírósági jogalkalmazásban eddig is meglévő szempontokra vonatkozik. Eszerint, ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, akkor annak mértékének meghatározásánál a végrehajtás felfüggesztése és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét figyelmen kívül kell hagynia.

A 6. §-hoz

A Javaslat a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények esetében a főbüntetés büntetési tételének felső határát kétszeresére emeli, amennyiben azok közül legalább három, személy elleni erőszakos bűncselekmény. További szigorítást jelent, hogy amennyiben a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladja, vagy a halmazatban lévő bűncselekmények közül a törvény szerint valamelyikre életfogytig tartó szabadságvesztés is kiszabható, az elkövetőre életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni.

A 7. §-hoz

A Javaslat a büntetés végrehajtása felfüggesztésének szabályait szigorítja, amikor nemcsak az erőszakos visszaesőre, de a 2003. március 1-jét megelőző szabályozáshoz visszatérve, valamennyi többszörös visszaesőre, illetve az üzletszerűen, vagy bűnszövetségben elkövetett, háromévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetőjére, továbbá a súlyosabb bűncselekmények kapcsán a tárgyalásról való lemondás esetében is kizárja a végrehajtás felfüggesztésének lehetőségét.

A 8. §-hoz

Az erőszakos visszaeső büntetésének végrehajtására is a fegyház fokozat alkalmazása indokolt.

A 9. §-hoz

A Javaslat az erőszakos visszaesők esetében az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határát kétszeresére emeli. További szigorítást jelent, hogy amennyiben a büntetési tétel így felemelt felső határa a húsz évet meghaladja, vagy a törvény szerint az újabb

bűncselekményre életfogytig tartó szabadságvesztés is kiszabható, az elkövetőre életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni. Az erőszakos visszaesők esetében enyhítésnek nincs helye.

A 10. §-hoz

A Javaslát bevezeti az erőszakos visszaeső fogalmát, azokra a szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekményt elkövető visszaesőkre, akik korábban mindkét alkalommal is szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekményt követtek el. A Btk. ismeri a személy elleni erőszakos bűncselekmény fogalmát, bár nem határozza meg pontosan az ide tartozó különös részi tényállásokat. A Btk. miniszteri indoklása alapján azonban a gyakorlat a következő bűncselekményeket sorolja ide: emberölés (166. §), erős felindulásban elkövetett emberölés (167. §), testi sértés (170. §), emberrablás (175/A. §), erőszakos közöszlés (197. §), szemérem elleni erőszak (198. §), hivatalos személy elleni erőszak (229. §), közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (230. §), hivatalos személy támogatója elleni erőszak (231. §), nemzetközileg védett személy elleni erőszak (232. §), garázdaság (271. §), rablás (321. §), előljáró, vagy szolgálati közeg elleni erőszak (355. §).

Budapest, 2009. június 11.

Dr. Lázár János

Dr. Répássy Róbert

Fidesz – Magyar Polgári Szövetség